# Nationalromantiska sånger

**till Sverige**

av

Lars Larsen

litteraturens munk,
ständige sekreterare i Döda Akademien

Till Svante Thuresson

# Förord

Det här är ett urval sånger från hela den tid jag varit verksam som sångdiktare, från jag var aderton år framåt. Här finns både tunt och tungt. Det nationalromantiska är gemensamt för dem alla, det är en samling kärlekssånger till Sverige, dess natur och folk. Samlingen är uppdelad i tre delar. Den första innehåller klagosånger över landet Sverige. Den andra delen innehåller kärlekssånger till svenska folket och dess natur. Det tredje innehåller vaggsånger för det svenska folket och dess barn. Sångernas melodier är komponerade av mig om inte annat anges. Mina melodier finns i allmänhet inte nerskrivna, eftersom de är dynamiska, och lever sitt eget liv.

Lars Larsen, Stockholm 6.8.07

# Prolog: Det tomma klostret

Stress. Normaltillvaro.
Alla.
Gemenskap. Stress.
Munk.
Lätt. Asien.
Kloster.
Ensam?

Vaknar.
Munk.
Stockholm.
En. Dag.
Naturen. Kloster. Människan. Kloster.
Tid.
Världen. Ryms.
Hjärtat.

Men.
Var? Alla?!!
Munk. Social.
Människan. Som. Kloster.
Var!! Alla!!
Borta.
Inte. Tid.
Kloster. Tomt.

Lättare. Asien!
Riktigt. Kloster.

Munk. Människorna.
Nära.
Människorna. Inte. Munken.
Borta! Ute.

Ångest!!
Ensam.
Tomhet.

Som att vakna ur en människodröm
och vakna in i människorna
och – alla borta!

Gråt.

Stockholmsmänniskan: Det tomma klostret.



# Krigarnas krig

(ord till en melodisnutt i Tchaikovskis
Romeo och Julia)

(1. Mos. 1)

jag flyger
jag flyger
över seklernas djup –
på Skapandets duvmodervingar
efter irrande bloss
och rök

o, du krigarnas krig!
o, du dramernas drama!
jag sträcker ut min hand mot dig
och svär dig
upp genom skyarna
min vinges eviga trohet
hell er!
jag griper er hand,
ni eviga krigare!
fastän horisonten är öde
och djupet är svart

jag flyger
jag flyger
neråt på korsets akslar
uppåt på livets vetespira
neråt och uppåt
på Din rygg
o, böljande ström mot Solen
vi ser ej slutet
helgonarmé
men vi kan aldrig slita oss från vår Kropp
som vi svär evig trohet
i himmel
i helvete

vi flyger
vi flyger
över seklernas djup –
på Skapandets duvmodervingar

# Adam, var är du!

mel. av Mendelssohn-Bartholdy

(1 Mos. 3: 8-9, Höga Visan 3: 9 o.11, Luk.19: 28)

På den svala aftonskymningens rodnande valv,
bland doftande skyar av rosor och cypresser,
genom alltets trädgård vandrar en ljuvlig gestalt
med ögon som skimrar av häftig kärlekssorg.
"O, min Adam, du som var min allra närmaste vän!
O, var är du, sköna duva, jag är förälskad i dig än!
Kom hem igen!"
Mot den svala aftonskymningens rodnande sol
han breder ut händer som mörknat utav blod.

―――

"O, min älskade var är du!
O, min älskade var är du!"

―――

"O, människa, var är du, o, var är du, o, var är du!
Kära människosjäl, var är du, o, var är du, o, var är du!"

―――

"O, Adam, var är du!
Adam, var är du!"

―――

"O, du fångat har mitt hjärta, min syster, min brud,
med en enda blick har du fångat mig för evigt.
Så som Libanons parfymer så doftar din skrud,
och läpparna dina är sötmedrypande -
Men nu har du gått din väg, ej mer jag finner min vän.
O, var är du, sköna duva, jag är förälskad i dig än!
Kom hem igen!"
Mot den svala aftonskymningens rodnande sol
han breder ut händer som mörknat utav blod.

―――

"O, min älskade var är du!

O, min älskade var är du!"

——

"O människa, var är du, o var är du, o var är du!
Kära människosjäl, var är du, o var är du, o var är du!"

——

"O, Adam, var är du!
Adam, var är du!"

——

"O, min Adam, varför älskar du inte mig mer
som då barna-anden i dina ögon glänste -
Varför bara denna pliktfyllda kvällsbön du ber
när jag ville dela,
när jag ville dela,
när jag ville dela med dig hela, hela livet,
med dig hela livet,
med dig hela livet,
när jag ville dela med dig - **allt - hela livet ut –**

## Hövding Seattles klagosång över vite man

O vite man, o vite man,
man kan aldrig köpa röd mans land.
O vite man, o vite man,
hur kan röd man äga alls sin Mor?

O vite man, o vite man,
man kan aldrig äga skogens doft.
O vite man, o vite man,
som kan skända sina fäders stoft.

O vite man, o vite man,
man kan aldrig äga hundens hals,
O vite man, o vite man,
som gör Store Anden till sin slav.

O vite man, o vite man,
man kan aldrig äga kvinnans kropp,
O vite man, o vite man,
som kan se på kvinnan som ett ting.

O vite man, o vite man,
ordet äga finns ej på vårt språk.
O vite man, o vite man,
som kan tala ett så konstigt ord.

O vite man, o vite man,
ack när skall du vakna ur din dröm,
O vite man, o vite man,
denna långa, onda ägardröm.

O vite man, om inte nu,
så en gång tvingas du vakna ur din dröm,
när dina förfäder kallar dig tillbaka till din moder Jorden.
Då skall du vakna och se dig omkring – och se att du ingenting äger. Att ägandet var en dröm.

# Vaggsång för Stockholm

Nu växer vårt Stockholm
ut över skogen,
skog efter skog, farväl!
Men en gång skall skogen sakta
växa Stockholm ner.

Nu larmar en bilväg
ut över sovrum,
integritet, farväl!
Men en gång skall vildmarkens vagga
vyssja bilväg ner.

Nu växer reklamen
ut över ögat,
blick efter blick, farväl!
En gång skall trädet anspråkslöst växa
trädreklamen ner.

Du tror väl inte
att vår Titanic
seglar i evighet?
Trösta dig, människa, en gång skall havet,
lugna Stockholm ner.

# Revan

Jag brast i vårligt fröjdeskratt
och himlen brast i guldblå spratt,
och snövärld brast i skog och jord,
och bergen brast i regnbrun flod.

Jag brast i vårlig ångestgråt
och himlen brast i gråhet våt,
ty snövärld brast i Stockholms stad;
det vita brast, och såret kvad.

Det brister stundom hjärteblad.
En vår brast åter ut i stad.
Om skogen än mig jubla lät.
I revans mitt jag stod och grät.

## Jag trodde jag visste vad kärlek var

Jag trodde jag visste vad kärlek var,
jag trodde att eros färg var röd.
Så såg jag en dag en man på ett kors,
och färgen blev så svart:
För marken öppnade sig under mig,
jag föll ner i ett djupt, svart hål.
Jag faller ännu, evigt blind av ett ljus,
och det enda som bär mig
är en viskning av diktaren John Keats:
:/: Det sanna är det sköna och det sköna är det sanna.:/:

## Älska långsamt

Stick inte huvet in i döden
:/: förrän döden stuckit ut det på din hemmaplan :/:

Stick inte snoppen in i slidan
:/: förrän livet stuckit ut den i ditt eget väsens hål:/:

Stick inte ögonen i boken
:/: förrän ditt eget väsens bok stuckit dina ögon ut:/:

## Min bottendörr

Vän som jag inte känner,
jag känner dig väl ändå,
för bara jag inåt ränner,
ner till min bottendörr,
ser jag ditt namn därpå.

Vän som jag hemligen känner,
som del av min egen kropp,
titta, din själshuds ränder
smeker sig sakta opp
genom mitt väckta hopp.

Var gång jag tårögd ser mot
historiens horisont,
då uppgår ett litet solklot
jag känner igen från förr:
det är min bottendörr.

## Till min medmänniska

Tack min medmänniska för att du finns till,
att du ser på mig som din bror.
Kanske anar vi bortom vårt grå vardagsdrill:
vi är närmare släkt än vi tror.

I vårt djupaste schakt där bor det ett barn,
en som inte om splittring vet.
Hon med andra barn leker som ett enda garn,
med sin fiende i hemlighet.

När det regnar då gråter himlen av fröjd,
bara över att du finns till.
Moder Skogsmörker välver sig över dig böjd,
som en snäckmor med pärlan så lill.

## Tre dödshormoner

Tre dödshormoner spänner
jag nu ut som tre små linor,
och kryper längs den första
in i famnen din!
Mitt väsens lilla granskott
plockar jag i bitar,
för att hitta dem
som strålar på din kind!

På en av dessa strålar
ska jag dingla genom döden,
den stråle som är längst
och går bortom dig.
Den lilla granskottsstråle
som brukar kallas livet,
och som lever
också när du lämnar mig.

## Våga vara främlingar för varann

Du, känner du som jag
att ej ens din bästa vän har sett
det som till sist är du
bortom allting som alla dom andra är.
Du, då har kanske vi
sett det i varann som ej kan ses,
främlingen i varann,
detta i oss som ej nånsin mötas kan.

Refr: Kan vi bara vila i varandras främling,
och aldrig försöka förstå sig på den;
du, då har kanske vi
öppnat upp för detta i varann
som inte är oss själv
och som aldrig någon nånsin möta kan.

Du, känner du som jag
att vi går omkring och tror oss se
dom andra som dom är,
binder in dem i vårt trånga jag.
Du, ska vi ta ett steg
ut från vårt förstånds intolerans
som tror att kärleken
alltid är att möta, se och att förstå.

Refr: Kan vi bara vara i varandras främling
och låta den vara ifred för sig själv;
du, då har kanske vi
närmat oss så djupt intill varann
att vi ej fattar att
det kan vara närhet detta handlar om.

Du, känner du som jag,
att det finns en ökenväg i mig
som bara jag beträtt
och som ingen någonsin kan gå med mig.
Du, då kan kanske vi
lämna vår intoleranta tröst

och alla våra råd,
och allt vårt psykopatologiserande.

Refr: Kan vi bara vila i varandras öken,
och alls ej försöka
att gå med varann;
du, då har kanske vi
fattat att vår ensamhet består
i att det inte finns
nån som vågar vara främlingar för oss.

## Vet du vad jag tänker bli när jag blir stor

Vet du vad jag tänker bli när jag blir stor:
Jag ska bli som lille, lillebror.
Som kan se i himlens modersöga opp,
och ge fallna stjärnan dess sista hopp.

Vet du vad jag tänker bli när jag blir stor:
jag skall bli en liten, liten skogsviol.
Som ej plockas kan av några samhällsbor.
Jag ska va` ifred, under frihetens sol.

## Är du gift med universum

:/:Är du gift med universum,
ett med varje människa du möter på din väg,
då är det sekundärt om du har partner eller ej. :/:

# Gossen och tallen

(mel. en sång vi sjöng på lågstadiet)

När vårens tussilagor gifter bort sin sista mö,
viskar vinden kärlek över skog och äng och sjö.
Svanen lyfter sakta sin blick mot aftonhimlen:
”Tallens långa stortå gör bröllopsvin av snö.”

När vårens gamla tallar gifter bort sin sista brud,
går en ensam gosse där och suckar till sin Gud.
Tallen lyfter sakta sin blick mot aftonhimlen:
”Mor, kan jag få visa ett människobarn din skrud.”

”Då vårens unga tallar ges åt dem de älskar högst,
ger jag dig åt gossen som ett fönster mot min tröst.”
Tallen lyfter sakta sin blick mot aftonhimlen:
”Vårens vindar, viska min brudgum till mitt bröst.”

När vårens store Ande ger de kära åt varann,
sitter gossen på en gren och gråter mot dess stam.
Grenen vaggar sakta hans blick mot aftonhimlen.
Daggens första dropp räcker bröllopskronan fram.

# En skogsdans

Löven piskar mig i ansiktet,
spränger regnkraft på min bara överkropp,
jag skuttar vidare på den
av silverklara pölar fyllda skogsstigen:
och jag känner barndomen
födas i mitt inre när jag plaskar i,
och pölen doftar nyfödd skog,
den doftar mina inre barndomsskogar!

Refr: Åh! Jag känner styrkan i mina ben,
vad nakenhetens luft är ren
när jag virvlar genom skogen!
Åh! Den vilda doften av en nyvåt skog
erotiskt plaskar kring min bara fot:
skogen virvlar kring mitt ben.

Indianen kommer upp i mig,
upp kommer Tarzan och upp kommer Robin Hood,
och sagan skriver in mig på
de lövens skälvningar som sagor alltid skrivs på,
och jag känner skälvningen
och vet att livet bara föds i den,
att en gång skall maskrosen
genomspränga borgerlighetsbetongen!

## Långt hellre

Långt hellre jag önskar mig Djupets fred
än allting som denna världen kan ge.
Långt hellre ha djupet och ensam stå,
föraktad av folket långt hellre gå -

Refr: Än att vara kändis med yttre glans,
men en slav i ett system.
Vill hellre ha Djupet än världens krans,
och få livets diadem.

Långt hellre jag önskar en hjärtevän
än stå på estraden, för massorna känd
Långt hellre jag önskar att ensam gå,
men just därför allt djupare vänner få.

Långt hellre jag önskar ett fattigt bo
och lever var dag i djupets ro
än borgerlighetens förnämsta slott.
Långt hellre fri stressande arbetslott.



## Evighetsmusiken

Det tar i evighetens fossila tidsmusik
det avtar i min mun i kväll.
Det lever i evighetens Archaeropteryxfysik
det avlever i mig i kväll.

Refr: Fanns du? Var du? Dog du i mitt grepp,
du stumma evighetsfossil.
Lever du i mig din död,
lever du mitt liv i din stela läpp...

Det tänker i intethetens arkeologi
det avtänker i min blick i kväll.
Mitt liv, det lever i min barndoms urtidsskri
det finns fossila rester här i kväll.

## Det gråtande barnet

Jag tog min ryggsäck,
min sovsäck,
gitarren,
reste på luffen till främmande land.
Främlandet öppnar min ryggsäck,
jag ser ner,
chockad jag vänder mitt ansikte bort.
Där ligger
ett gråtande barn.

Jag tog mitt papper,
min penna,
min laptop,
skrev ner och sände till Bonniers förlag.
Bonniers visar mitt papper,
jag läser,
chockad jag vänder mitt ansikte bort.
Där ligger
ett gråtande barn.

Jag tog min kvinna,
två bröst
och en mjuk hand,
smekte och lekte mot drömmarnas land.
Drömlandet öppnar min kvinna,
jag ser ner,
chockad jag vänder mitt ansikte bort.
Där ligger
ett gråtande barn.

Jag tog ett kosmos,
galaxer,
en stjärna,
reste på luffen till Gud Faders land.
Gud Fader öppnar upp kosmos,
jag ser ner,
chockad jag vänder mitt ansikte bort.
Där ligger
ett gråtande barn..

# Mamma, dom där där

-Åh!
Mamma!
Varför kan man aldrig leka med överlevnadstraumatiker?
-Lasse dom har inte tid att vara barn.
-Varför då?
-Jo, för dom har tid till så mycket annat.
-Vad då?
-Jo, som att tjäna pengar, köpa prylar, ha det fint och flott – och ja, bara hålla på med allt för mycket.
-Åh!
Mamma!
Att dom orkar hålla på så där....

-Åh!
Mamma!
Varför har dom aldrig tid med mig,
måst dom alltid hålla på så där?
-Nej, det måst dom ofta inte, fast dom tror det.
-Varför det?
-Jo, för dom är så lydiga mot staten.
-Hur så?
-Jo, för att staten lever på deras överlevnadstrauma,
och utan det skulle staten helt kollapsa.
-Åh!
Mamma!
Att dom orkar överleva hela tiden....

-Men
Mamma?
Mitt barn var alltid glad och nöjd
med skogens alla leksaker fina
men Bosse han har rummet fullt med konstigheter
har han månne leksakstrauma?
-Kanske det.
-Mamma, är det det dom vuxna också har?
-Ja, troligen måste dom jobba så,
för att leta efter det dom aldrig fick.
-Vad då?
-Kärlekens öga att vila i,
och få tid och ro att vara hos sig själv.
Trygghetens ro för sin fantasi,
till att skapa sina leksaket själv.

-Men
Mamma?

## De två fiolerna

Stråken spelar på lillebrors
gaffelfiol underbord.
Språken kelar på fars och mors
hjärnbarksfiol överbord.

Jorden kurrar på lillebrors
gaffelfiol underbord.
Orden surrar på fars och mors
samtalsfiol överbord.

Orden djurar på lillebrors
gaffelfiol underbord.
Jorden skurar på fars och mors
tankefiol överbord.

Borsten larvar på lillebrors
gaffelfiol underbord.
Måsten karvar på fars och mors
yrkesfiol överbord.

Yrket pappar på lillebrors
gaffelfiol underbord.
Fyrket klappar på fars och mors
stressfiol överbord.

Pengar papprar på lillebrors
gaffelfiol underbord.
Sängar klapprar på fars och mors
sexlivsfiol överbord.

Jord mammar ner på lillebrors
gaffel i diskhons vatten.
Ord dammar ner på fars och mors
tunga tystnad i natten.

## Julsång

Minns du än det barnets evangelium
bland de andra sagorna hos mor.
Minns du än det svåraste mysterium
bland de andra gåtorna på jord.

Kör: Att din Gud i barnets lek och jollersång
blir ditt fönster imot himmelen.
Kallar dit tillbaka där du var en gång,
för att du skall bli ett barn igen.

Minns du än din barndoms ljuva harmoni,
tryggheten i ödmjukhetens dal.
Minns du än hur vaggande den melodi
var som sprang ur abbaropets tal:

Minns du än bland alla världens kloka ord
sagan om din fattigaste bror,
som sig dolde för de vise på vår jord,
sagan som du lärde utav mor:

Lekande dess böljor sveper över dig,
sången ifrån evighetens höjd,
för att dra dig med ner till den mörka nejd
där den högste visdom ligger böjd:

## På natthimlens säng

på natthimlens säng som av Intet vet
under stjärnornas filt
där ligger Du och jag
och föder varandra i evighet

vid natthimlens bröst, som av mjukhet gråt
även stjärnor till mjölk
där ligger Du och jag
och ammar varandra i evighet

på natthimlens äng, som av blindhet ler
även solar till barn
där ligger Du och jag
och leker tillsammans i evighet

på natthimlens säng som av Intet vet
under stjärnåldrars filt
där ligger Du och jag
och lever varandra i evighet

# En  Guds och en moders vaggvisa

(mel. som i en sång från Jehovas vittnenas sångbok Kingdom Melodies)

Sov lilla vän, sov vid mitt hjärta,
glöm allting som idag har vållat smärta.
Sov som ett nattens daggsilverbarn
ömt kryper samman
på liljemamman.
Bäckens trötta månskenstrav
faller sakta till ro i Guds hav.

# Vaggvisa

Mörker är skogens mor,
natt är jordens famn.
/: Nu skall min lilla sol
Få vila i dess famn.:/

Mörker är granens säng,
natt är gräsets bo.
/:Ljuslill, du fann din bädd
i pappas (mammas) mörka ro.:/

Mörker är skogens mor,
natt är jordens famn.
/:Även för vilsna barn
Som inte vet sitt namn.:/

## Himmelsängen

Jag har en säng i alltets famn,
så mjuk och varm.
Guds Vilja är den sängens namn,
Guds Viljas Barm.

Min hela tyngd jag vila får
på dess divan.
På starka pelare den står;
Guds frälsningsplan.

All världens oro, jäkt och fläng
jag glömmer där.
När jag får vila i min säng
jag tryggad är.

Var dag jag sova vill iden,
som död förbli
för satan, köttet, syndens män.
De går förbi.

Men i den sängen drömmer jag
om himmelen.
I fjärran värld jag går i lag
med Frälsaren.

Farväl du larmets värld! Du mist
din tjusning har.
Av barnets harmoni till sist
ej spår fanns kvar.

Men harmonin jag en gång fann
i Viljans säng.
Min barndomstid på nytt upprann
på himlens äng.

Jag lutar mig så trött, förgrått
mot Viljans bröst
och hör det bankar för mig blott;
det skänker tröst.

Jag har en säng i alltets famn,
så mjuk och varm.
Guds Vilja är den sängens namn,
Guds Viljas Barm.

# Meningslöshetens vaggsång

/: Så har allt sjunkit ner,
allt har sjunkit ner,
ach min kropp har blivit säng för allting. :/
Bara några rökbloss från meningens pipa
leker ännu kockhatt på en spindel.
Så har allt sjunkit ner,
allt har sjunkit ner mot jorden –
bara luften står kvar,
samlar sina tankar för att sakta porla ner mot strupen.

Livets mening rinner mot ordlöshetens källa.

En kattuggla krämtar, tar ett kraftigt tag med vingen
om sin strupes sträng
och släpper den i nattlig klagan;
hoaropet ut – och nu stiger det åter
ett rökbloss från meningens pipa.
Och sen sjunker det ner,
hoaropet,
ner mot jorden,
kryper sakta, sakta ner,
trycker ömt sin vita kind mot min.
Jag lyfter hoaropet upp på axeln,
och sedan går jag själv ner mot jordens vagga,
/: och så lyfter jag på hjärtat,
stiger ner i kroppen,
och min kropp har blivit säng för hela världen.:/

Livets mening rinner mot ordlöshetens källa.